

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA Nr. 816 din 13.11.2019

Dosar nr.: 31/2019

Petiția nr.: 316/23.01.2019

Petent:

Reclamați:

.....

Obiect: presupuse fapte de discriminare la adresa fiicei petentei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și reședința părților reclamate

2.

3....., profesor de matematică în cadrul Colegiului "Elena Cuza" din București, str. Scărișoara, nr. 1, Sector 6.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Presupusa discriminare a fiicei petentei prin măsurile luate, minora fiind lăsată repetentă.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 316/25.02.2019 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 915/25.02.2019 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 19.03.2019. La termen s-au prezentat părțile

7. Partea reclamată a formulat un punct de vedere comunicat petentei. Petenta și părțile reclamate au formulat concluzii scrise.

8. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Prin sesizarea făcută, petenta arată că fiica sa a fost admisă pe locurile speciale pentru romi din cadrul Colegiului "Elena Cuza" din București. Petenta mai arată că au existat probleme încă de la început, în clasa a IX-a fiica sa fiind lăsată corigentă la matematică. Profesoara de matematică i-ar fi spus să se întoarcă în Teleorman, de unde a venit.

10. Deși copilul face meditații la matematică a fost lăsată corigență și în clasa a X-a. Profesorii de la meditații au asigurat-o pe petentă că fiica ei este un copil de cel puțin nota șapte.

11. În anul 2018 directorul și profesoara de matematică ar fi organizat examenul de corigență într-un mod fraudulos, de natură a-i induce copilului o stare de temere.

12. Petenta mai afirmă că fiica sa ar fi fost torturată la ora de matematică iar profesoara ar fi făcut remarci de genul că "sunt la spectacol cu ..și nu la ora de matematică".

13. Petenta i-ar fi solicitat profesoarei de matematică să facă meditații cu fiica sa însă aceasta a refuzat.

14. La examenul de corigență copilul a intrat cu greu și doar la insistențele petentei pentru a nu fi respinsă pentru neprezentare. Datorită temerii induse de către cadrul didactic și a modului în care au fost întocmite subiectele copilul nu a promovat examenul, rămânând repetentă.

15. La reexaminare nu au fost respectate prevederile legale privind alcătuirea subiectelor și a compunerii comisiei de concurs.

16. Directorul colegiului i-ar fi propus petentei să mute copilul la profilul filologie în caz contrar copilul urmând a rămâne repetent.

17. Petenta ar fi solicitat să vadă lucrarea însă directorul ar fi refuzat-o pe motiv că profesorii examinatori nu sunt în școală, că nu ar fi trecut nota pe lucrare dar a informat-o pe petentă că fiica sa nu a trecut clasa. Petenta apreciază că fiica sa a fost discriminată pe criteriul apartenenței la etnia romă.

18. Petenta a sesizat Inspectoratul Școlar al Municipiului București și Ministerul Educației. Ulterior petenta a fost informată de către Inspectorat că nu au existat vicii privind organizarea examenului de corigență iar camerele nu ar fi funcționat (petenta a fost informată de către o persoană din Inspectorat că aceste camere ar fi fost în funcțiune). De asemenea petenta a fost informată de către aceeași persoană ..că subiectele de reexaminare ar fi fost făcute la altă dată decât cea declarată, fiind comis un fals.

19. Petenta a revenit cu o serie de sesizări atât la Colegiu, Inspectorat și Minister problema sa nefiind rezolvată. Petenta solicită să se ia toate măsurile pentru ca fiica sa fie repusă în situația anterioară discriminării.

20. Prin notele scrise formulate petenta arată că directoarea ar fi jignit-o de fiecare dată când purta discuții cu aceasta susținând că este specific etniei din care face parte și că se simte discriminată în propria țară întrucât membrii etniei romă ar avea prea multe drepturi. Se mai arată că a fost lăsată repetentă și altă elevă de etnie romă, atât directoarea cât și profesoara de matematică având o atitudine nepotrivită față de copiii de etnie romă. De asemenea nivelul la matematică era extrem de ridicat profesoara de matematică motivând că are mulți olimpici. De asemenea profesoara de matematică ar fi refuzat să facă ore de recuperare cu fiica petentei.

21. Prin concluziile scrise formulate se arată că s-a procedat la falsificarea notelor de la reexaminare, nota fiicei petentei fiind modificată din 7,30 devenind 4,50 tocmai pentru a fi lăsată repetentă. Se mai precizează că există o notare a elevei la o dată aflată într-o zi nelucrătoare.

Punctul de vedere formulat de către partea reclamată.....

22. Copilul a fost admis în clasa a IX-a la Liceul Pedagogic din Alexandria pe locurile alocate elevilor de etnie romă.

23. Ulterior părinții au solicitat transferul copilul la Colegiul "Elena Cuza" acesta fiind singurul liceu cu profil pedagogic din București motivul fiind schimbarea domiciliului părinților copilului în București. Urmare cererii formulate de către părinți, Colegiul a solicitat suplimentarea planului de școlarizare solicitarea fiind aprobată în Consiliul de Administrație al ISMB.

24. În clasa a IX-a profesoara de matematică a constatat faptul că nivelul cunoștințelor copilului este foarte scăzut, copilul având lacune serioase și i-a explicat copilului că este necesar un efort suplimentar pentru a recupera materia și a susținut procesul de recuperare. Familia a fost permanent informată cu privire la dificultățile întâmpinate de elevă, în special la materia "matematică". La această materie eleva a fost în situație de corigență și în clasa a IX-a reușind să obțină nota minimă pentru promovare la reexaminare.

25. Pe parcursul clasei a X-a situația s-a repetat. În plus eleva a acumulat un număr mare de absențe la disciplinele limba română și matematică, rămânând corigență la aceste materii. În anul școlar 2017-2018 a avut un număr de 127 absențe dintre care 18 nemotivate. La matematică nu a reușit să obțină nota minimă de promovare nici la reexaminare fiind declarată repetentă.

26. Colegiul de Administrație al Colegiului întrunit în data de 21.06.2018 a stabilit comisiile pentru examenele de corigență fiind emisă decizia nr. 205/29.08.2018. În Regulamentul cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin OMECS nr. 5079/2016 cu modificările și completările ulterioare nu există prevederi cu privire la posibile incompatibilități între cadrele didactice care fac parte din comisiile de examen de corigență, cu referire la cei doi soți Stoican Raluca și Stoican Doru Ciprian. O eventuală incompatibilitate ar putea exista în cazul funcționarilor publici, însă cadrele didactice nu se supun Legii nr. 188/1999 ci Legii nr. 53/2003.

27. La examenul de corigență din 03.09.2018 au existat două variante de subiecte și au fost întocmite bordeluri de corectare/examinare/notare individuale și catalogul cuprinzând rezultatul la examenul de corigență. Nota finală la examenul de corigență a fost 3.00.

28. După aflarea rezultatului, petenta a depus o cerere de reexaminare a fiicei sale, cererea fiind aprobată de către directorul colegiului deși nu existau motive justificate, însă a fost avut în vedere interesul copilului.

29. În data de 05.09.2018 a fost stabilită o nouă comisie, cu alți doi profesori de matematicăLa proba scrisă de data de 06.09.2018 eleva a primit două variante de subiecte iar la proba orală au fost patru bilete de examen, subiectele respectând programa școlară și având un grad mediu de dificultate. Nota finală la reexaminare a fost 4.00 și eleva a fost declarată repetentă. Se arată că au fost respectate prevederile legale cu ocazia susținerii ambelor probe. La proba scrisă eleva a optat pentru varianta care îi era familiară de la examenul de corigență iar la examenul oral eleva a transcris pe tablă însemnările de pe ciornă . În ambele lucrări au existat o serie de greșeli elementare, inacceptabile pentru un elev care se pregătește să devină cadru didactic.

30. Situația școlară la finalul anului școlar 2017-2018 a fost validată în ședința Consiliului Profesorat din data de 07.09.2018, pentru anul 2018-2019 eleva fiind înscrisă în clasa a X-a profil pedagogic, specializarea învățător-educatoare.

31. În data de 21.09.2018 Inspectoratul Școlar al Municipiului București a efectuat verificări fiind încheiat un proces verbal.

32. Familia nu a putut accepta această situație, nu a permis elevei să vină în clasa a X-a formulând reclamații la inspectoratul școlar, minister, președinte, au fost efectuate înregistrări cu telefonul mobil, sesizări la numărul de urgență 112, aducerea poliției la școală.

33. În data de 09.10.2018 eleva avea 44 absențe nemotivate familia fiind informată despre acest aspect. Petenta a solicitat întreruperea cursurilor având în vedere sesizările formulate la minister. Conducerea școlii a informat în scris petenta că nu există temei legal pentru întreruperea cursurilor iar la finalul semestrului I eleva avea un număr de 300 absențe nemotivate.

34. Lucrările scrise de la reexaminare și ciorna de la proba orală precum și modalitatea în care s-au desfășurat aceste probe au fost cercetate de Corpul de Control al MEN care a întocmit Raportul nr. 10535M/17.01.2019, iar în data de 23.01.2019 prin cererea

înregistrată cu nr. 123 petenta a solicitat să i se comunice data la care se va face reevaluarea lucrării la examenul de corigență din data de 6.09.2018, persoanele care vor reexamina lucrarea și decizia de numire a acestei comisii. În cadrul Consiliului de administrație din data de 31.01.2019 a fost discutată și analizată această cerere. Membrii Consiliului de administrație nu au aprobat cererea de constituire a unei comisii în vederea reevaluării lucrării scrise, la sfârșitul semestrului 1 al anului școlar 2018-2019 și acest lucru a fost comunicat familiei prin adresa nr. 218/1.02.2019, întrucât aceasta posibilitate nu exista reglementată legal.

35. Referitor la monitorizarea video aceasta este obligatorie la examenele de bacalaureat și evaluare națională nu și pentru examenele de corigență. Cu privire la presupusul "târg" respectiv mutarea elevei la specializarea filologie se arată că transferul se face doar la solicitarea scrisă a părintelui și cu aprobarea consiliului de administrație. Petenta nu a formulat o astfel de cerere. În cazul elevei, pentru un asemenea transfer ar fi trebuit să susțină examene de diferență la limba latină (materie nestudiată la profilul pedagogic) examen care a fost susținut cu o zi înainte de reexaminare.

36. Referitor la discriminarea pe criteriul apartenenței elevei la etnia romă se arată că există în fiecare clasă 1-2 elevi repartizați pe locurile speciale, cu o situație bună la învățătură. Și în clasa fiicei petentei există colegi de etnie romă.

37. Cu privire la profesoara de matematică nu au existat niciun fel de sesizări până la momentul examenului de corigență, examen nepromovat. În încheiere se arată că absențele elevei ar fi fost de natură a conduce la adâncirea lacunelor la disciplina matematică.

38. Din nota de relație a profesoarei de matematică a reieșit faptul că eleva a venit cu un nivel scăzut de cunoștințe aflându-se în situație de corigență și în clasa a IX-a promovând ca urmare a reexaminării. În clasa a X-a situația nu s-a îmbunătățit eleva absentând în proporție de 80% la orele de matematică fiind prezentă doar la testări și foarte puțin la cursuri.

V. Motivele de fapt și de drept

39. Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a fost sesizat de către petentă cu privire la săvârșirea unor potențiale fapte de discriminare de către părțile reclamate, fiind invocat criteriul apartenenței la etnia romă.

40. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

41. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „,orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a

drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

42. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „**pe bază de**”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de către petentă ar constitui un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

43. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.

44. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

45. În prezenta speță, petenta reclamă faptul că părțile reclamate ar fi discriminat-o pe fiica sa, fiind invocat criteriul apartenenței la etnia romă. Urmare analizei documentației existente la dosar a reieșit faptul că nu există niciun fel de dovezi cu privire la afirmațiile imputate directoarei și profesoarei de matematică legate de apartenența la etnia romă. Eleva a avut și în clasa a IX-a și în clasa a X-a corigențe la română și matematică. De asemenea a acumulat și multe absențe aspect de natură a conduce la adâncirea lacunelor existente. Se constată faptul că în comisia de reexaminare au fost alți profesori decât cei prezenți la examenul de corigență.

46. Copilul a fost transferat în clasa a IX-a de la liceul pedagogic din.... Prima parte reclamată a cunoscut de la început apartenența la etnia romă și au fost suplimentate locurile pentru a putea fi transferată la București. Situația de corigență de la română și matematică este corelată cu numărul mare de absențe de la aceste discipline, neputându-se stabili o legătură de cauzalitate între faptele reclamate și apartenența copilului la etnia

romă. Referitor la susținerile petentei privind falsificarea notărilor, nu sunt incidente prevederile OG 137/2000, competența aparținând în exclusivitate organelor de urmărire penală.

47. Aspectele sesizate de către petentă nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege *lipsind raportul de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată*.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu există raport de cauzalitate dintre criteriul invocat (categorie socială) și fapta sesizată.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Data redactării: 15.11.2019
Motivată/redactată – T.S./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.